

**GOVERN
DE LES ILLES BALEARS**

**Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General de Cultura**

MUSEU DE MALLORCA
GABINET D'EDUCACIÓ I DIDÀCTICA

Propostes didàctiques del Museu de Mallorca Curs 2008 - 2009

La definició actual del que és un museu diu que és *una institució permanent, sense finalitat lucrativa, al servei de la societat i del seu desenvolupament, oberta al públic, que adquireix, conserva, investiga, comunica i exhibeix per a fins d'estudi, d'educació i de gaudi, testimonis materials de l'home i el seu entorn*. En resposta a les tres finalitats D'ESTUDI, EDUCACIÓ I GAUDI, el **MUSEU DE MALLORCA**, del mes de setembre de l'any 2000 compta un **GABINET D'EDUCACIÓ I DIDÀCTICA** disposa d'una sèrie de propostes que posa al vostre servei per tal que en faceu l'ús que en cregueu convenient d'acord amb la vostra pròpia programació d'activitats.

◆ OBJECTIUS

- *Col·laborar en què l'alumnat de qualsevol segment educatiu aprengui o reforci el que ja sap per valorar i respectar el patrimoni cultural, artístic i històric de la nostra comunitat com a pas previ per fer el mateix amb el de la humanitat.*
- *Estimular l'assumir responsabilitats individuals i col·lectives en la conservació i transmissió del propi patrimoni cultural, artístic i històric com a referent del respecte a l'aliè.*
- *Presentar el patrimoni cultural, artístic i històric com a font de gaudi personal que es pot compartir.*
- *Facilitar l'aprenentatge d'usar el patrimoni cultural, artístic i històric com a recurs de desenvolupament tant individual com a col·lectiu.*
- *Dotar els docents de recursos materials amb els quals es puguin aprofitar didàcticament els fons del Museu de Mallorca i les seves investigacions.*
- *Assessorar els docents que vulguin organitzar les seves pròpies activitats o materials orientant-los sobre les característiques com recurs didàctic dels fons i les investigacions del Museu de Mallorca més aptes pels objectius que es proposin.*

● ELS QUADERNS

Destinats a facilitar la visita d'algunes de les sales d'exposició permanent del Museu de Mallorca, en una oferta que va des d'E. Infantil fins a l'ESO: Les possibilitats d'adaptació entre nivells s'indiquen en cada cas en particular.

■ UN PASSEIG PER LA PREHISTÒRIA DE MALLORCA

Quadern de l'alumnat per recórrer les sales de prehistòria de Mallorca i acostar-se al coneixement d'aquesta fase de la història illenca. Es vol propiciar l'aproximació a la realitat material dels nostres avantpassats i fer participar els alumnes de l'activitat científica dels arqueòlegs en el nivell de les seves possibilitats. Es desenvolupen una sèrie d'activitats relacionades amb la localització, la identificació, la descripció i la comparació de peces representatives de cada un dels períodes.

Adreçat a: preferentment a 1r cicle d'ESO, adaptat a 3r cicle d'Educació Primària (5è i 6è) i batxillerat.

Durada: 1 hora aproximadament.

Nombre màxim d'alumnes: grup classe (30 alumnes).

(incloure PDF)

• EL DARRER VIATGE D'UN VAIXELL

Quadern de l'alumnat que té per objectiu mostrar com i quins eren els productes del comerç mediterrani en el Talaiòtic Final i com influïren en el procés d'aculturació de la població autòctona. L'activitat es desenvolupa a partir de la localització i la indentificació de peces en exposició permanent procedents del derelict de El Sec (Calvià), amb una cronologia del segle IV aC.

Adreçat a: preferentment a 1r cicle d'ESO, adaptat a 3r cicle d'Educació Primària (5è i 6è).

Durada: 1 hora aproximadament.

Nombre màxim d'alumnes: grup classe (30 alumnes).

(incloure PDF)

• APROPAR-SE ALS RETAULES GÒTICS

Quadern de l'alumnat que té per objectiu ensenyar a mirar i interpretar algunes de les diferents obres artístiques que s'exposen a les sales d'art gòtic: concretament tres retaules representatius de la pintura gòtica religiosa de Mallorca, que actuen de centres d'interès. A partir d'elles, s'explica que és un retaule, quina funció tenia i com s'ha d'entendre, a més d'introduir un vocabulari bàsic que en permet la seva descripció com a pas previ a la interpretació i la identificació d'imatges.

Adreçat a: preferentment, 1r cicle d'ESO, adaptat a 3r cicle d'educació primària (5è i 6è).

Durada: 1 hora aproximadament.

Nombre màxim d'alumnes: grup classe (30 alumnes)

(incloure PDF)

• SANT JORDI, UNA ROSA I UN DRAC

Quadern de l'alumnat per visitar les sales d'art gòtic. Es tracta d'una activitat adreçada a nins i nines de 4 anys, per realitzar a l'entorn de la diada de Sant Jordi i relacionar-la amb el Dia del Llibre, tot partint d'un joc de recerca i identificació del retaule de Sant Jordi. Se suggereixen una sèrie d'activitats per tal que el professor en faci l'aplicació més adient al seu propi grup.

Adreçat a: educació infantil i 1r cicle d'educació primària.

Durada: 1 hora aproximadament.

Nombre màxim d'alumnes: grup classe (30 alumnes)

• SANT JORDI, CAVALLER DE DÉU

Quadern de l'alumnat per apropar-se a un aspecte puntual de l'art medieval: el retaule de Sant Jordi, de Francesc Comes. Es tracta d'observar i analitzar una determinada obra d'art en els seus aspectes formals, iconogràfics i iconològics, que es troben molt lluny dels paràmetres culturals de l'alumnat, i incloure-la en el context històric que possibilita la seva realització. A la vegada, es planteja com una activitat idònia per dur a terme entorn de la festa de Sant Jordi, lligant-la amb la celebració del Dia del Llibre.

Adreçat a: preferentment a 1r cicle d'ESO, adaptable a 3r cicle d'educació primària (5è i 6è)

Durada: 1 hora aproximadament.

Nombre màxim d'alumnes: grup classe (30 alumnes).

• LES MALETES

Conjunt de maletes destinades al préstec per realitzar activitats pràctiques en el propi centre. Cada una d'elles conté una *Guia del Professorat*, un o varis *Quaderns de l'Alumnat* i reproduccions i/o originals de materials relacionats amb el seu títol específic. Es destinen principalment a l'ESO, encara que es poden fer adaptacions per a tercer cicle d'educació primària o batxillerat.

• LES ILLES BALEARS EN EL MÓN ANTIC (I): LA MALETA METAL·LÚRGIA DEL BRONZE

El Museu de Mallorca, conjuntament amb el Museu Arqueològic d'Eivissa i Formentera i el Museu de Menorca i amb el suport de "SA NOSTRA", ofereix la possibilitat de treballar l'el coneixement del procés de fabricació d'estris de bronze, les seves característiques i el seu enquadrament cronològic en la història conjunta de les Illes Balears.

Adreçat a: preferentment ESO, adaptable al 3r cicle de primària (5è i 6è). Aprofitable per a l'Àrea de Tecnologia i Història de l'Art.

Préstec de la maleta: 10 dies.

• LES ILLES BALEARS EN EL MÓN ANTIC (2): LES DIVINITATS

El Museu de Mallorca, conjuntament amb el Museu Arqueològic d'Eivissa i Formentera i el Museu de Menorca i amb el suport de "SA NOSTRA", ofereix la possibilitat de treballar en descripcions, destriar trets bàsics de l'enquadrament cultural, apropar-se a un marc de creences religioses diferent i valorar-les com un bé que integra la cultura pròpia i de tota la humanitat.

Adreçat a: preferentment ESO, adaptable al 3r cicle de primària (5è i 6è). Aplicable a l'optativa de Cultura Clàssica, Història de l'Art i les activitats alternatives a la religió.
Préstec de la maleta: 10 dies.

• LES ILLES BALEARS EN EL MÓN ANTIC (3): ELS DÉUS CLÀSSICS

El Museu de Mallorca, conjuntament amb el Museu Arqueològic d'Eivissa i Formentera i el Museu de Menorca, ofereix treballar els principals trets de la religiositat clàssica, fer-ne un enquadrament cultural general i extreure'n alguns elements iconològics bàsics. Les activitats consisteixen principalment en observar, descriure i registrar les característiques més rellevant de les peces escollides, per tal de valorar les creences religioses del passat i d'altres pobles que formen part del substrat de la cultura pròpia.

Adreçat a: preferentment ESO, adaptable al 3r cicle de primària (5è i 6è), assignatura optativa de Cultura Clàssica, Història de l'Art i les activitats alternatives a la religió.
Préstec de la maleta: 10 dies.

• EL MÓN DE LA CERÀMICA

Es pretén apropar aquest tema als centres educatius amb una selecció de 40 fragments ceràmics, des del prelatini fins el segle XIX. amb l'ajuda d'una fitxa d'observació serveixen per fer una pràctica d'observació i descripció. La intenció és donar a entendre l'arqueologia com a tècnica auxiliar de la Història, capaç de proporcionar informació quan no n'hi ha o fallen les fonts escrites. Es parteix de la idea que l'alumnat ha d'ésser progressivament capaç d'observar, deduir i treure conclusions, encara que només sigui de manera hipotètica.

Adreçat a: preferentment ESO, adaptable al tercer cicle de primària (5è i 6è) i l'optativa de Patrimoni.
Préstec de la maleta: 10 dies

• EL JOC A L'ANTIGUITAT

Dissenyada i muntada pel Museu Arqueològic d'Eivissa i formentera, permet treballar el tema amb una sèrie de reproduccions de materials relacionats amb diversos jocs clàssics. Es pretén que l'alumnat, mitjançant l'observació, la manipulació, la deducció i la interpretació pugui comprovar com bona part d'aquests jocs han arribat fins el present, sense gaires canvis. A la vegada, es vol fomentar-ne la valoració com a llegat del passat, suscitar curiositat per la història i aprendre a obtenir coneixements històrics a partir d'elements arqueològics des de l'experimentació i el gaudi.

Adreçat a: preferentment ESO, adaptable a E.Primària, ESO (Història, optatives de Cultura Clàssica i de Patrimoni), Història de l'Art.
Préstec de la maleta: 10 dies.

• LA CERÀMICA ALMOHADE ESTAMPILLADA (SEGLES XII - XIII)

Un apropament puntual a un tipus de ceràmica molt específica. Permet conèixer-ne les característiques generals, les mostres existents en el Museu de Mallorca i comparar-la amb la d'altres contrades. El joc d'estampilles, amb la guia d'ús, permet que l'alumnat pugui fer la seva interpretació personal d'aquesta decoració bé en una rajola, bé en una peça de volum senzilla, d'acord amb l'edat i el grau d'habilitat.

Adreçat a: preferentment ESO, adaptable a E.Primària, ESO (Història, optatives de Cultura Clàssica i de Patrimoni), Història de l'Art.
Préstec de la maleta: 10 dies.

● ELS TALLERS

■ TERRA, AIGUA I FOC: LA CERÀMICA PRETALAIÒTICA A MALLORCA

En resposta a la convocatòria de la Setmana de la Ciència 2008, el Museu de Mallorca proposa combinar una visita i un taller a l'entorn de les ceràmiques que corresponen al Període Pretalaiòtic. La visita permet l'aplicació de conceptes procedimentals bàsics, mentres que en el taller s'elabora una peça de ceràmica tot aplicant una de les tècniques més primitives: el macarró i fer-ne la decoració amb els motius més simples: les empremtes i les incisions característiques de la ceràmica de l'època proposada.

Adreçat: preferentment, segon i tercer cicle d'E. Primària i primer cicle d'Educació Secundària Obligatòria

Calendari de realització: del 3 al 16 de novembre de 2008

Convocatòria: setembre

Inscripcions: Del 13 als 31 d'octubre de 2008.

Horari: De dimarts a divendres, de 10,00 h. a 14'00, en sessions de 2 hores per grup.

Número màxim d'alumnes: grup classe (30 alumnes)

■ ELS COPISTES EN TEMPS DEL REI EN JAUME

En el marc de les celebracions que commemoren el vuit-cents anys del naixement del rei Jaume I, el Museu de Mallorca, en col·laboració amb l'Arxiu del Regne de Mallorca, s'hi suma amb una activitat on l'alumnat podrà conèixer i practicar les formes d'escriptura pròpies del segle XIII: la lla cal·ligrafia àrab i la lletra gòtica, amb les corresponents formes de decoració amb lletres capitals i altres recursos.

Adreçat: preferentment, segon i tercer cicle d'E. Primària i primer cicle d'Educació Secundària Obligatòria

Calendari de realització: del 2 al 27 de febrer de 2009

Convocatòria: Novembre de 2008

Inscripcions: Del 7 al 31 de gener de 2009.

Horari: De dimarts a divendres, en dues sessions de 95 min: de 10,00 h. a 11,30 h i de 12,00 a 13,30 h.

Número màxim d'alumnes: grup classe (30 alumnes)

Les inscripcions, per escrit, s'atendran per ordre estricta de recepció.

■ UN DEMATÍ ARQUEOLÒGIC

El Museu de Mallorca proposa una activitat relacionada amb el món de l'arqueologia: una suposada excavació a partir de la qual l'alumnat pot aproximar-se al coneixement del treball de l'arqueòleg, encara que només sigui de manera hipotètica.

La pràctica gira a l'entorn de l'extracció i la identificació d'una sèrie de vestigis que permeten suposar un context històric definit; es manipulen fragments ceràmics reals, de cronologia diversa; se simula la restauració de peces i se'n fa la reproducció d'alguna. Es tracta, en definitiva, de mostrar com es poden interpretar unes fonts primàries a partir del mètode hipotètic deductiu.

Adreçat : preferentment, tercer cicle d'E. Primària i 1r cicle d'ESO amb adaptacions a altres nivells prèvia sol·licitud.

Convocatòria: Gener de 2009

Calendari de realització: Del 4 al 29 de maig de 2009

Inscripcions: Des del 1 al 31 d'abril de 2009

Horari: De dimarts a divendres, de 10,00 h. A 13'00 (amb flexibilitat fins les 13,30 h. Segons la dinàmica del grup)

Número màxim d'alumnes: grup classe (30 alumnes)

● PROJECTE BALANGUERA. Conèixer per protegir

El Projecte Balanguera és una proposta que el Museu de Mallorca adreça a tots els centres educatius de l'illa. És de caire marcadament actitudinal, i té com a objectiu que l'alumnat conegui, estimi i es comprometi en la conservació del Patrimoni Cultural de cara al futur. Cada centre es compromet a "adoptar" una peça concreta dels fons del Museu de Mallorca, relacionant-la directament o indirectament amb un monument específic i desenvolupant al seu entorn una o més activitats de lliure elecció per part del professorat (mural, s reportatges fotogràfics, petits treballs d'investigació, presentacions MS Power

Point, reinterpretacions plàstiques, deconstruccions, ...) La peça "adoptada" es troba físicament present en el centre, ja que se li lliura una reproducció que hi resta un cop acabada l'experiència.

Adreçat: A tots els nivells educatius
Convocatoria de participació: Octubre 2008
Lliurament de la peça: Gener de 2009
Desenvolupament: De gener a maig de 2009

(incloure PDF)

CONTACTE

Per a qualsevol informació sobre els materials, els tallers i altres propostes, així com altres consultes, concertar visites ... només fa falta adreçar-se al **GABINET D'EDUCACIÓ I DIDÀCTICA** -de dilluns a divendres, de 8 h a 15 h - mitjançant qualsevol de les següents maneres:

Per telèfon: 971 - 71 75 40

Per FAX : 971 - 71 04 83

Per correu: **Museu de Mallorca** Carrer de la Portella, núm. 5 – 07001 Palma

Per e-mail: mbernat@dgcultur.caib.es

Persona de contacte: **MARGALIDA BERNAT I ROCA**

HORARI DE VISITA

- De dimarts a dissabte, de 10 h. a 19 h.
- Diumenges, de 10 h. a 14 h.
- Dilluns i festius, tancat.